

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

Leto XIV.

Telefon št. 2552.

Ljubljana, v soboto, 25. aprila 1931.

Telefon št. 2552.

Štev. 47.

Pred novimi težkočami.

V ponedeljek 27. aprila pričnejo v Beogradu v vsej tišini pogajanja za novo carinsko tarifno pogodbo z Avstrijo. Pogajanja so za gospodarske kroge v Dravski banovini, ki meji s približno 400 km meje neposredno na Avstrijo, posebnega pomena. Avstrijska pogodba tangira najširše interese našega narodnega gospodarstva — ker participira Avstrija s 17'68% na našem izvozu in z 16'82% na našem uvozu. Sedaj veljavna pogodba datira iz leta 1926 in je bila že dvakrat revidirana. Končno jo je Avstrija z noto z dne 30. marca odpovedala in poteka koncem meseca junija veljavnost pogodbe. Ako hočemo riskirati, da pridemo z Avstrijo v brezpogodbeno stanje, je treba do tedaj skleniti novo tarifno pogodbo. Predpogoji in izgledi za uspešno sklenitev nove pogodbe so letos bistveno manjši in brezupnejši kot kedaj poprej. Treba imeti pred očmi, da se se že zadnja pogajanja med Avstrijo in Jugoslavijo v letu 1929 razbila in da se stališča pri najvažnejših predmetih kljub vsem naporom in žrtvam niso dala zblížati.

Avstrija se je sistematično pripravljala na izpremembo kurza svoje carinske politike od dobe, ko so pričela leta 1925 na podlagi nove avstrijske tarife pogajanja z Jugoslavijo, je avstrijska republika uzakonila pet carinskih novel, katerih namen je bil, da dajo nekaterim panogam gospodarstva pojačeno carinsko zaščito. Brez odpovedi prvotnih trgovinskih pogodb bi bilo nemogoče uveljaviti povišane carine na poljedelske in industrijske proizvode. Zato je Avstrija letos po vrsti odpovedala madžarsko, češko in jugoslovansko trgovinsko pogodbo, samo da bi mogla neodvisno izpeljati svoj gospodarsko-politični program zaščite poljedelske produkcije na celi črti. Priznati moramo, da je Avstrija v tem oziru v celem obsegu uspela. Slika, ki jo nudi današnja Avstrija napram oni neposredno po prevratu, je bistveno drugačna. Dočim je bila Avstrija glede živine, pšenice, krompirja, premega pred desetimi leti še absolutno odvisna od inozemstva, ima danes desetkratno površino napram oni z leta 1920 posejano s pšenico. Nekdaj tako revna Avstrija danes lahko izvažata krompir, premog in druge proizvode, kar se je nedavno se zdelo naravnost nemogoče. Tudi v živinoreji Avstrija odlično napreduje in ne rabi več našega dovoza. S tem je Dravski banovini kot eminentno živinorejski pokrajini prizadet težak udarec.

Vse iluzije, da bi se dalo pri trgovinskih pogajanjih na tem položaju kaj bistveno izpremeniti, so prazne. Naše vino v Avstriji vsled ogromnih trošarinskih, prometnih in carinskih obremenitev, ki dosega skupno na

liter vina 9'80 dinarjev, ne more uspešno konkurirati domačemu manj obremenjenemu ali francoskemu in italijanskemu kvalitetno boljšemu produktu. Najnižja carina, ki smo jo uživali do sedaj, ni mogla povečati konzuma naših štajerskih vin, niti našega savinjskega hmelja.

Ko so se okrog Velike noči pojavili v časopisju glasovi o nemško-avstrijski carinski uniji, so mnogi mislili, da bo posledica tega sporazuma, da se bodo v bodoče istočasno in skupno sklepale pogodbe z Avstrijo in Nemčijo. Ta domneva se je pozneje izkazala kot preuranjena. Zaenkrat je obdržala Avstrija svojo carinsko-politično individualnost in se bodo letošnje spomlad vršila pogajanja z Avstrijo in Nemčijo z vsako posebej in zase, na podlagi avstriske na eni in nemške autonomne tarife na drugi strani.

Jugoslavija je za Avstrijo izredno važno tržišče, predvsem za železarsko in papirno stroko, modno blago iz tekstilije. Avstrijske banke imajo na našem tržišču močno pozicijo in so v industriji globoko zasidrane. Domača železarska, papirna in tekstilna industrija se nahaja z avstrijsko v ostri konkurenčni borbi. Avstrijska industrija ima napram slovenski še prednost cenene vodne poti po Donavi v centru naše države, na skoro enako dolgi poti za 3/4 cenejše prevozne stroške.

Dočim si je Avstrija ustvarila s povišanjem carin primerno podlago za pogajanja, smo mi izgubljali čas s premišljevanjem, ali naj sodimo čisto enostransko agrarno politiko ali pa je treba misliti tudi na zaščito domačega obrtniškega in industrijskega dela. Tako stojimo danes pred pogajanjem praznih rok — z minimalnimi carinami, ki so se v mnogem oziru že v toku preteklih petih let izkazale kot nezadostne. Zahtevamo popuste na agrarnih carinah — preferencijam na pšenico, znižanje carin na živino — stavimo skratka zahteve, ki bodo izpolnjene ali vsaj deloma upoštevane, če bo dobila avstrijska industrija za uvoz v našo državo nove popuste. Smo torej na križpotju in razni agrarni demagogi se že z gostobesedno zgovornostjo oglašajo in hočejo s praznimi frazami zaslepiti našo javnost, da je treba za par vagonov presežka produkcije pšenice v Vojvodini žrtvovati interese naše industrije, ki je za pretežen del naše države, ki je agrarno pasiven, edina bodočnost in eksistenca. Kratkovidna bi bila taka politika, nepopravljiva škoda bi bila njena posledica.

No, gojimo še vedno trdno nado, da bo trezna razsodnost in dalekovidnost naših državnih oblastev našla tudi iz te težke situacije pravi izhod in znala braniti opravičene interese našega domačega obrtniškega dela in industrijske podjetnosti.

prodajajo iz zaloge, dočim pri obrtnikih, ki delajo samo po naročilu, prijava odpade, ker nimajo rednih trgovskih zalog blaga. Prijavo terjatev so dolžni vložiti samo oni obrtniki, ki so bili po prejšnjih predpisih dolžni voditi knjigo opravljanega prometa, to je oni, ki so imeli preko 360.000 Din letnega prometa.

Skupni davek in zadruga.

Med raznimi presenečenji, ki so jih prinesli trgovini novi predpisi o skupnem davku, je gotovo eno največjih favoriziranje kmetijskih zadrug in nabavljalnih zadrug državnih nameščencev. Po členu 14., točka 7. uredbe o novem skupnem davku so omenjene zadruga za uvoz blaga za potrebe svojega članstva oproščene skupnega davka. Ta oprostitvev ni v skladu z določilom § 4., odst. 1. zakona o skupnem davku, po katerem se pobira skupni davek pri uvozu ne glede na to, ali so osebe, ki blago uvažajo, podjetniki ali ne. Nadalje isti paragraf v 7. odstavku taksativno našteva vse blago, ki je pri uvozu oproščeno skupnega davka, vendar pa med tem blagom ne navaja blaga, katerega uvažajo zadruga. Nasprotno, § 14. navedenega zakona celo izrecno naglašata, da so ne glede na katerekoli oprostitve dolžne plačati skupni davek vse osebe, katere navaja uredba v svoji tarifi. Edina oprostitvev, ki je ostala še v veljavi, se nanaša na osnovne proizvode kmetovalcev. S tem je jasno dokazano, da je šla uredba z oprostitvijo zadrug preko določil zakona.

Oprostitvev zadrug od skupnega davka za uvoženo blago pomenja veliko krivico napram trgovini, ki mora nositi občutna davčna bremena. Krivica je tem občutnejša, ker je kontrola, ali in v koliko ugodnostne zadruga posujejo res samo s člani, v praksi jako težavna, če ne naravnost nemogoča.

Sedanji skupni davek ima docela drug značaj nego prejšnji davek na poslovni promet, ki se je plačeval od vsakega prometa. Skupni davek zajema vse promete, katere običajno napravi blago na svoji poti do konzumenta, in s tem občutno obremenjuje domačo produkcijo, deloma s tem, da obremenjuje tudi sirovine, polfabrikate in pomožni material, deloma pa s tem, da nalaga produkciji dolžnost, da pobira in odpremija nov davek. Da se konkurenčni pogoji domače produkcije glede skupnega davka izenačijo s konkurenčnimi pogoji uvoza, torej tuje produkcije, se pobira ob uvozu skupni davek na izenačenje.

Pobijajmo nelojalno konkurenco.

Čim težji so pogoji za obstanek, čim bolj se mora trgovec boriti za svoj zaslužek, tem več vidimo v trgovini pojavov, ki kažejo, da v današnjem gospodarskem organizmu ni nekaj v redu.

Danes, v dobi slabe konjunkturo, gleda skoro vsak trgovec, kako bi si pridobil čim več odjemalcev, in misli, da so mu za dosego tega cilja dopuščena vsa sredstva. Pri tem pa ne gleda samo za tem, da bi sebi pridobil nove odjemalce, ampak gleda tudi za tem, da uniči ali vsaj oškoduje svojega konkurenta ter da se preko njega povzpne do svojega cilja. Tako nastane medsebojna borba, ki se po svojem načinu in namenu upira čutu poštenega človeka. Ta borba, ki se označuje kot nelojalna konkurenca, je v zadnjem času zavzela že take razmahe po vseh državah, da je bilo nujno potrebno, podvzeti zakonske mere proti nji. Tudi mi smo dobili zakon o pobijanju nelojalne konkurence, ki se pa žalibog danes ne izvršuje povsod tako, kakor bi se moral. Kakor pri vseh zakonikih, velja tudi tu pravilo, da zakon doseže svoj namen le tedaj, kadar se ta upravlja s sodelovanjem

Ako se uvoz oprosti skupnega davka, je s to oprostitvijo občutno prizadeta domača produkcija, občutno škoda pa trpi tudi legitimna trgovina, ki mora konkurirati z zadrugami, ki so oproščene davkov in sedaj za uvoz tudi skupnega davka, dočim plačuje ona visoke davke in poleg tega za uvoženo blago še skupni davek, ki je razmeroma visok.

Gospodarske korporacije so upoštevale ta dejstva, že storile primerne korake, da se v zakonu neosnovana neenakost ukine. Prepričani smo, da bodo tudi merodajni krogi uvideli težavo, v katero so z oprostitvijo zadrug postavili legitimno trgovino, ki ne zahteva drugega, nego poslovanje pod enakimi konkurenčnimi pogoji.

Odplačilo davčnih zaostankov iz prejšnjih let.

Za odplačevanje davčnih zaostankov iz predpisa davkov po prejšnjih zakonih, to je do konca leta 1930., je ministrstvo za finance dovolilo ugodnost, ki obstoji v tem, da se navedeni zaostanki odplačajo od 1. januarja 1931 dalje v petih enakih letnih obrokih. Pri ugotavljanju iznosa davčnih zaostankov, ki uživajo gornjo ugodnost, so nastali dvomi, ali se plačilo v kronskih priznanicah in v potrilih bonov vojne odškodnine, izvršeno v mesecih januar—marec 1930, zaračuna izjemoma za poravnavo tekočih davkov za l. 1929. in 1930. Na predmetno vprašanje je ministrstvo za finance z odlokom z dne 20. februarja 1931., br. 11285, pojasnilo, da je že v samem zakonu o porabi kronskih priznanih in potrdil bonov vojne odškodnine št. 10 določeno, da se morejo sprejemati samo za odplačilo davkov za prejšnja leta, v številki leto 1928., ne pa tudi za odplačilo tekočih davkov za leto 1929. in 1930. Radi tega se pri določanju davčnih zaostankov plačila, izvršena z boni in potrdili o odškodnini vojne škode, ne morejo smatrati za odplačila davka za leto 1929. in 1930.

vseh tistih, v katerih zaščito je napravljen; zato bi morali vsi trgovci usmeriti svoje delovanje ne samo za tem, da ne pridejo v konflikt s predmetnim zakonom, ampak bi morali tudi gledati na to, da povzdignejo splošni nivo poslovne morale tako pri sebi, kakor tudi pri drugih.

Nikakor pa ne smemo pri tem misliti, da je omenjeni zakon naperjen proti svobodni konkurenci; pobijanje te bi značilo škodovati interesu tako trgovcev kakor kupcev. Zakon o nelojalni konkurenci pa je izdelan baš v cilju zaščite in pospeševanja načina solidnega trgovanja, s čemer naj omogoči vsakemu trgovskemu poslu uspeh pod istimi pogoji. Svobodna konkurenca pozna mejo, do kamor sme ta segati; kar gre preko te meje, je proti poslovni morali, in to je treba štiti.

Trgovec ima na razpolago zlasti dvoje sredstev, s katerimi lahko zaide na polje nelojalne konkurence: reklama in agenti. Poudarjati pa je treba, da ni borba proti nelojalni konkurenci naperjena niti proti reklamam niti proti agentom. Opetovano smo že naglašali, da je baš reklama danes tisto sredstvo, brez katere

Prijave obrtnikov o zalogah in terjatvah na dan 31. marca 1931. za plačilo davka na poslovni promet.

Obrtniki so dolžni, da do konca tekočega meseca prijavijo zaloge blaga, upoštevaje pričakovane izpremembe v cenah, ne glede na to, ali so bili dolžni voditi knjigo opravljenega prometa ali ne, le, če prodajajo izgotovljene izdelke, svoje ali kupljene. Prijave o zalogah so torej dolžni vložiti samo obrtniki, ki delajo na zalogo in potem svoje izdelke

si trgovine niti misliti ne moremo in katera lahko trgovcu najuspešnejše pripomore do cilja. To pa velja samo za tisto reklamo, ki odgovarja etičnim načelom, velja samo za solidno reklamo.

Tu je treba omeniti naše konsumente, ki slepo nasedajo takemu slepljivemu klicu, mesto da bi kritično pretehtali, ali je možno, da jim kdo proda blago, ki je vredno 1000 Din, za 100 Din. Skode, ki jim tako nastane, ne trpe oni sami, ampak tudi oni solidni trgovec, ki se s svojo poštenostjo ni hotel poslužiti neprimernega sredstva, da bi pridobil odjemalca za svoje kvalitativno blago. Zato bi bila naloga tudi vseh konsumentov, da aktivno sodelujejo v borbi proti neljalni konkurenci ter tako pripomorejo do sigurnosti i sebi i trgovcem.

Enotno obdačenje trgovinskih obratov.

Po členu 44. noveliranega zakona o neposrednih davkih se praviloma smatra vsako podjetje in vsak obrat za poseben davčni predmet tudi takrat, kadar pripade v obliki glavnega in posttranskega posla (centrala in podružnica) istemu davčnemu zavezancu. Samo pri industrijskih in pri onih obrtnih podjetjih, o katerih ugotovi finančna direkcija, da so večjega obsega, se smatrajo vse panoge podjetja za en davčni predmet, ki se enotno obdači tako za centralo kakor za filijalo. Ker so nastali v praksi dvomi, ali pristojna pravica na enotno obdačenje tudi trgovinskim podjetjem, ki so na enotnem obdačenju jako zainteresirana, se je Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani obrnila na ministrstvo za finance, da avtentično pojasni, ali in v koliko imajo tudi trgovinska podjetja večjega obsega pravico na enotno obdačenje. Na predmetno spomenico je ministrstvo za finance z odlokom z dne 11. marca 1931 št. 17491 pojasnilo, da po § 10. izprememb in dopolnitve z dne 18. maja 1930 v zvezi s čl. 44. zakona o neposrednih davkih ocenjujejo davčna oblastva po obsegu obrata dotičnega podjetja, ali naj le mu odmeri pridobnina za vsako podružnico ali pa za vse podružnice hkratu s centralo na kraju sedeža dotičnega podjetja. Za pravico enotnega obdačenja torej ni merodajna vrsta obratovanja, temveč večji obseg.

Občuten tečajni padec na vseh borzah.

Svetovna borzna kupčija je morala prestat v tednu od 11. do 18. aprila občuten napad slabosti. Vse borze so zaključile ta teden z večinoma težkimi izgubami. Zlasti hudo so bili prizadeti Berlin, Amsterdam Bruselj, Stockholm, Curih in Budimpešta. Mednarodni borzni indeks, ki kaže razvoj delniških tečajev na dvanajst običajno imenovanih borzah, je padel v imenovanem tednu za 4 odstotke od 69 na 66,3, koji padec je prav zelo oster. Sedaj je ta indeks že 6% pod letošnjim maksimumom na koncu februarja in samo še 3% nad letošnjim minimumom v sredi januarja. Sedanji indeks odgovarja skoraj natančno onemu od pričetka tekočega leta. Tu podamo seznam, pri čemer je indeks za leto 1927. enak 100.

Konec 1927 = 100	Začetek	4.-11. 4.	11.-18. 4.
Berlin	1929	1931	1931
London	113.6	55.5	52.0
Pariz	102.6	49.5	47.9
Bruselj	156.8	92.5	90.0
Amsterdam	133.8	55.9	51.9
Stockholm	104.5	56.3	52.1
Curih	109.0	73.2	69.5
Dunaj	101.0	76.9	73.9
Budimpešta	91.4	57.3	57.2
Praga	109.2	64.2	60.2
Milan	108.3	79.1	78.2
Newyork	124.0	79.6	77.7
	137.3	87.8	84.5

Vidimo, kako globoko sta padla od leta 1929. dalje Pariz in Newyork, zlasti pa Bruselj.

Zagrebački zbor

25. IV.—4. V. 1931

VIII. salon avtomobilov
motornih koles, biciklov in potrebščin.
XV. specijalni sejem poljedelstva
(stroji, gnojila, potrebšćine)

perutnine in kuncev
(samo 25. 28. IV.)

Razstava holandskega cvetja,
turistike in športnih potrebšćin
higijena

Z legitimacijo Zagrebačkoga zbora brezplačen povratek na železnicah, na parobrodih pa višji razred za ceno nižjega razreda.

Iz naših organizacij

Vsem članom sreskega gremija trgovcev v Celju. Z ozirom na predpise novega zakona o skupnem davku na poslovni promet je načelstvo razposlalo vsem gremijalnim zaupnikom razumljiva in točna navodila, kako se imajo davčni zavezanci ravnati pri prijavi tega davka. V vsaki občini gremijalnega področja je postavljen gremijalni zaupnik za dotično občino, ter pozivamo vse člane, da se v predmetnem vprašanju obrnejo direktno na te, ali pa pridejo osebno po informacije v tajništvo gremija. — Načelstvo.

Vabilo na X. redni občni zbor, ki se vrši v petek 1. maja 1931 ob pol 11. uri dopoldne v dvorani Sokolskega doma v Murski Soboti. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo o desetletnem delovanju gremija. 3. Proračun za l. 1931. 4. Železniške zadeve (otvoritev železniške proge pri Hodošu). 5. Razni predlogi. 6. Slučajnosti. — Z ozirom na desetletni obstoj gremija se vrši občni zbor dne 1. maja 1931, ker je gremij tudi dne 1. maja 1921 ustanovljen, vsled tega bo ta svečani občni zbor v proslavo desetletnice. Dolžnost vsakega člana je, da se udeleži tega občnega zbora, na katerega smo povabili tudi Zbornico za TOI, Zvezo trg. gremijev za Slovenijo, gremije iz Slovenije ter druga oblastva. V smislu sklepa izrednega občnega zbora z dne 26. marca 1931 mora plačati vsak član, ki neupravičeno izostane od občnega zbora, kazen, in sicer: murskosoboški 100 Dn, iz okolice 30 Din. — V slučaju nesklepnosti občnega zbora se vrši eno uro pozneje drugi občni zbor v navzočnosti vsakega števila članov po § 17., odst. 7. gremijalnih pravil.

Gremij trgovcev za srez Kranj ima svoj 12. redni občni zbor dne 29. aprila 1931. ob 13. uri v Narodnem domu v Kranju z sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelnika. 2. Odobritev računskega zaključka za leto 1930. in proračuna za leto 1931. 3. Določitev sprejemnine in vajeniških pristojbin. 4. Določitev doklade za leto 1931. 5. Ustanovitev strokovnih odsekov. 6. Volitev: a) 4 članov načelstva in 2 namestnikov; b) 6 članov in 3 namestnikov v razsodniški zbor; c) 10 delegatov za občni zbor zveze. 7. Predlogi. 8. Slučajnosti. — Ako bi ne oil občni zbor ob napovedanem času sklepčen, se vrši eno uro pozneje nov občni zbor, ki je sklepčen ob vsakem številu navzočih. — Načelnik: Fr. Sirc 1. r.

Ljubljanska borza

Tečaj 24. aprila 1931.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22.845
Berlin 1 M	13.5275	13.5575
Bruselj 1 belga	7.8863	7.9163
Budimpešta 1 pengö	—	9.9135
Curih 100 fr.	1093.80	1096.80
Dunaj 1 šiling	7.9807	7.0107
London 1 funt	—	276.40
Newyork 1 dolar	56.63	56.83
Pariz 100 fr.	—	222.29
Praga 100 kron	168.—	168.80
Trst 100 lir	297.61	297.76

Vsak trgovec in smotren gospodar mora čitati

»TRGOVSKI LIST«

Ustanovitev nove mednarodne banke za ureditev svetovnega trga.

V banki zastopana tudi Jugoslavija. V torek, dne 21. t. m. se je vrnil v Anglijo guverner »Angleške banke« Norman. Guverner je dopisniku »Daily Maila« dejal, da se je pogajal v Združenih državah glede ustanovitve velike mednarodne banke, ki bi finansirala trgovino in pripomogla k ureditvi svetovnega trga. Velike ameriške bančne skupine razen ene ali dveh so pristale na osnutek nove banke. Norman je dalje rekel, da se bo banka ustanovila na prihodnjem občnem zboru »Mednarodne banke« v Bruslju. V novi banki bodo med drugimi zastopane: Nemčija, Češko-slovaška, balkanske države, Rusija in vse manjše vzhodnoevropske države. — Francija se zaenkrat protivi ustanovitvi te banke, posebno pa predlogu, naj bo zastopana v novi banki po svojih delegatih sovjetska državna banka. O tem vprašanju se vodijo pogajanja med sovjetskimi agenti v Londonu in zastopniki angleške državne banke.

Vzroki svetovne gospodarske krize.

Gospodarski odsek Mednarodne trgovske zbornice zahteva po vesteh iz Washingtona v svojem pravkar dogotavljenem uradnem poročilu o svetovni gospodarski krizi znižanje reparacijskih plačil in odstranitev carinskih mej kot predpogoj za gospodarsko ozdravljenje sveta. Glavni vzroki svetovne gospodarske depresije so po tem poročilu mednarodno zadolženje, zlasti politični dolgovi, dalje visoke zaščitne carine, od Sovjetske Rusije forsirana nezdrava industrializacija in omejitve izseljevanja. — Predsednik Pennsilvanskih železnic Atterby je izjavil, da bi se mogel sedanjih gospodarskih položaj zboljšati, če bi padla glavna ovira, to so carinske tarife, ki obdajajo posamezne dežele kot hermetično zaprt varstveni zid. — Predsednik ameriške Delavske zveze William Green se zavzema za znižanje vojnih dolgov z utemeljitvijo, da je to edina pot za omiljenje brezposelnosti. »Govorim v imenu množic, ki vsled brezposelnosti najbolj trpijo.«

DRŽAVNA AGRARNA BANKA V ROMUNJI.

Del v Parizu sklenjenega investicijskega posojila bodo porabili v Romuniji za ustanovitev Državne Agrarne banke. Glavna zavoda bo znašala 350 milijonov lejev, a se bo mogla z emisijami hipotekarnih obligacij zvišati na 1300 milijonov lejev. Upravni svet bo obstojal iz 13 članov in 1 guvernerja. Podpredsedniško mesto bo imel najbrž odličan francoski ekonom. Nova banka bo dajala poljedelcem kredite do 30 let.

GOSPODARSKI POLOŽAJ AVSTRIJE V MARCU.

Po poročilih ravnateljstva Avstrijske Narodne banke o gospodarskem položaju Avstrije v marcu 1931 so narastle hranilne vloge le v manjšem obsegu kot lani v istem mesecu, kar je skoraj gotovo v zvezi z živahnijim zanimanjem občinstva za delniški naložni trg. Dvig je znašal 13,300.000 šilingov proti 23,700.000 šilingov v marcu leta 1930. Veletržni indeks je narasel v času od 15. februarja do 15. marca od 105.7 na 107.5. Primerjalna številka lanskega leta je 120.6. Indeks živil je narasel od 96.1 na 97.2, indeks industrijskega blaga je ostal skoraj na isti višini. Malo-tržni indeks je padel od 138.1 na 137.3, indeks življenjskih stroškov od 105.1 na 104.6. V marcu 1930 je kazal malotržni indeks 145.8, indeks življenjskih stroškov 111.4. V mesecu marcu, obsegajočem štiri poročevalne tedne, je bilo ugotovljenih 60 konkurzov in 249 sodnih poravnav.

Po svetu

Tri jugoslov. železne vrednote, ki notirajo na Dunajski borzi (Kranjska industrijska d. d., Zenica, Vares) so v zadnjem času v ospredju zanimanja.

Tkalnica umetne svile v Osijeku bo povečana in bo namesto dosedanjih 100 zaposlovala odslej 200 delavcev.

Poljedelska kriza v Jugoslaviji je po mnenju tajnika Novosadske zbornice za TOI dr. Stanića prekoračila višek.

Nova plovba d. d. »Jadranc« si je nabavila v Angliji svoj drugi parnik, ki mu je dala ime »Dedinjec«. Zgrajen je bil leta 1914 in vsebuje 7200 ton.

Izvoz Poljske v marcu je bil s 164 milijoni zlotov za 29 milijonov večji kot v februarju.

Ceno bakra je Mednarodni bakreni kartel za spremembo enkrat zopet znižal, in sicer na 10.05 cents.

Oficielna cena platine je padla v Londonu pod ceno zlata; notira 4 funte in 10 šilingov.

Nameravana elektrifikacija agleških železnic (vsega omrežja) bi zahtevala 400 milijonov funtov ter bi za dobo 15 let zaposlila ca. 60.000 delavcev.

Za zgradbo železnice Gornja Slezija — Gdynia sklenjeni dogovor o najetju 1-milijardnega posojila pri neki francoski finančni skupini je poljska vlada podpisala.

Mednarodni jekleni kartel bo imel svojo prvo bodočo sejo v Budimpešti. Govorili bodo tudi o načrtu nemško-avstrijske carinske zveze in o pristopu Romunije h kartelu.

Rusija je prepovedala uvoz vseh vrst kanadskega blaga v odgovor na prepoved uvoza ruskega blaga v Kanado.

Avstrijska trgovska bilanca izkazuje v prvem letošnjem četrtletju za 208.3 milijonov šil. več uvoza kot izvoza (lani 209 mil., torej isto).

Brazilijska se pogaja s Kreugerjem o najetju velikega posojila, pri čemer pride v poštev vžigalični in tobačni monopol.

Češko-slovaška bo najela po izčrpanju domačega investicijskega posojila v znesku 1300 milijonov Kč še inozemsko posojilo, za katero se poteguje med drugimi tudi skupina Schneider-Creuzot.

Amstelbanka je imela v preteklem letu nad 2 mil. hol. gold. čistega dobička in bo izplačala 9odstotno dividendo.

Montagu Norman je bil enajstič izvoljen za guvernerja Angleške banke, in sicer soglasno.

Zakonski predlog proti ruskemu dumpingu je angleški parlament odklonil; oziroma, kakor se uradno glasi: predlog za prepoved uvoza s prisilnim delom izdelanih predmetov.

Na nemškem eksportnem trgu železa zaznamujejo v zadnjem času živahnija naročila iz Vzhodne Azije. Trgovina s Srednjo in z Južno Ameriko trpi vsled severoameriške konkurence.

Sinclair Consolidated Oil Corp je opisala sicer 7,600.000 dol., pa zaznamuje vseeno še 13,100.000 dol. čistega dobička proti lanskim 16,600.000 dol.

Hamburg-Süd bo porabila ves čisti dobiček za odpise; lani je razdelila 8-odstotno dividendo.

»Ogrski borzni letnik 1930-31« je izšel v zelo močno povečani izdaji. Izdajatelj je borzni redakter O. Fialla-Döri.

Brezposelnost v Avstriji pada dalje; v prvi polovici aprila je padla za 26.300 na 277.700 oseb.

Prebivalstvo Pariza znaša po zadnjem štetju 4,808.000 ljudi; priklopljena sta dva nova okraja.

Več zapadnoevropskih tovarn cevi (franc. in belg.) se je združilo v večjo finančno skupnost zglavnico 20 milij. frankov, ki se morejo dvigniti na 30 milijonov.

Trgovska bilanca Ogrske izkazuje v marcu 55.7 mil. pengö uvoza (lani 13.5 mil. več) in 49.9 mil. pengö izvoza (lani 28.6 mil. več), je torej pasivna za 5.8 mil. pengö.

Vest o prodaji ogromnih zalog ameriške pšenice sicer dementirajo (275 milij. bušljev), vendar pa priznajo, da hočejo do 1. julija vreči na svetovni trg 35 milijonov bušljev.

Prvo zlato iz Francije v Ameriko po štirih letih je odšlo te dni.

Ali industrijska podjetja zlorablajo novi skupni davek za povečanje cen?

Pred kratkim je priobčilo časopisje oster napad na ona podjetja, ki skušajo zlorabiti novo ureditev prometnega davka za povečanje svojega dobička. Opozoritev navaja najprej, da je po novem zakonu dovoljeno osebam, ki so dolžne plačevati skupni davek, da ga v fakturah posebej zaračunajo. Nekatera industrijska podjetja da delajo to tako, da fakturirni ceni prištejejo polni v tarifi določeni skupni davek. To bi po izvajanju notice bilo pravilno in zoper to bi ne bilo pomislekov, ako bi podjetja fakturirne cene z dnem 1. aprila t. l. znižale za en odstotek, ker je v to ceno s tem odstotkom že vključil prejšnji splošni prometni davek, potem pa prišteje v polni izmeri novi skupni davek. Ni pa, kakor se zatrjuje, pravilno, da se na neizpremenjene fakturirne cene, v katerih je bil že vključil 1% prometni davek, pobere še polni skupni davek po tarifi.

Vprašanje je, ali je bila predmetna notica, ki je naslovljena na industrijska podjetja, ne glede na oster ton tudi po svoji vsebini docela upravičena. Notica navaja, da vsakdo, ki skupni davek zaračunava v polnem v tarifi določenem iznosu, neupravičeno povišuje svoj dobiček, če tega iznosa ne zmanjša za 1%, ki je bil že preje kot prometni davek vključil v ceno. Temu pa ni tako! Nihče ne taji, da je bil v ceno, ki je veljala do konca meseca marca, vključil tudi 1% prometni davek. Vendar pa s tem še ni rečeno, da se oni, ki tega pri pobiranju skupnega davka ne upoštevajo, okorišča z novim davkom na škodo konzumentov.

Zakon določa, da se mora, kjerkoli je to mogoče, skupni davek tako urediti, da obsega tudi nabave prejšnjih izdelkov, potrebnih ali uporabljenih za izdelavo dotičnega blaga. To načelo v tarifi in v uredbi ni dosledno izvedeno. Vprašanje pobiranja skupnega davka na sirovine, polizdelke in pomožni material je v tarifi, odnosno v uredbi samo deloma urejeno. Sirovine, polizdelki in pomožni material za industrijsko predelavo ali obdelavo so oproščeni pri uvozu skupnega davka samo, ako so po carinski tarifi oproščeni tudi carine; ako pa se na nje pobira carina, se pobere ob uvozu tudi skupni davek, ki je razmeroma visok.

Naša industrija je glede predmetov, ki jih porablja za obdelavo ali predelavo, v veliki meri še vedno navezana na uvoz. Vse te predmete je dobivala do 26. marca t. l. v tuzemstvo brez plačila

prometnega davka, od tega dne pa plačuje tudi za nje skupni davek. To dejstvo se nikakor ne sme pustiti iz vida, ker dosega tako na novo nastala obremenitev cele vrste naših industrij po dosedanjih izgledih vsote, ki daleko presega prejšnji prometni davek. Poleg tega pa je tudi v notranjem prometu cela vrsta sirovin, polizdelkov in pomožnih materialij obremenjena z višjim nego 1% skupnim davkom.

Jasno je, da mora nova obremenitev v taki izmeri priti na kak način do izraza. Ker se ta na sirovine, polizdelke in pomožni material plačani skupni davek ne more zaračunavati posebej, v skupnem davku na finalni produkt pa tudi ni vpoštevan, se mora pač vključiti v ceno. Večina podjetij je novo obremenitev sirovin, polizdelkov in pomožnega materiala upoštevala pavšalno na ta način, da ni vpoštevala, da je bil v prejšnji ceni že vključil 1% davek.

Ako tako ravnajo, ravnajo docela pošteno in je povsem neumestno, da se jim očita izkoriščanje izpremenjenega položaja. Industrija bi bila samo zadovoljna, če bi ji ne bilo treba predobremenitve sirovin, polizdelkov in pomožnega materiala upoštevati na ta način. Veliko si je prizadevala, da bi se vprašanje skupnega davka uredilo na ta način, da bi se navedena predobremenitev upoštevala in oprostil uvoz tudi onih sirovin, polizdelkov in pomožnega materiala, ki je namenjen za industrijske namene, pa ni oproščen carine. Ker so bila ta prizadevanja brez uspeha in so gornji predmeti tudi v notranjem prometu obremenjeni s skupnim davkom, ki presega 1%, je nastopila neizogibna posledica, da so bila industrijska podjetja primorana, predobremenitev z obdačenjem navedenih predmetov vključiti v ceno na ta način, da so jo ocenila pavšalno z onim zneskom, s katerim je bil vračunjen v ceno dosedanj 1% prometni davek. Novi skupni davek res nima namena, povišati dobiček producentov, nima pa tudi namena ga zmanjšati, ker je spriči ostre konkurence cena že itak reducirana na minimum. Od prizadetih podjetij se ne more zahtevati, da nosijo novo obremenitev sama na škodo svojega v sedanjih časih splošne depresije v gospodarstvu itak skrajno znižanega zaslužka. Zato so bombastični naslovi, ki opozarjajo na zlorabe in pretnje z intervencijo oblasti, gotovo neupravičeni in neumestni.

Pridobivaj si odjemalce!

Sedanja gospodarska kriza je pokazala, da je producirati zelo lahko, da pa je tem težje dobiti si primerni trg za svoje produkte, kajti baš ta je tisti, ki odločuje rentabilnost trgovskega in industrijskega podjetja. Zato gleda vsak trgovec, da bi si pridobil danes čim več odjemalcev. Vprašanje pa nastane, kaka sredstva naj podvzame, da bo to njegovo prizadevanje rodilo zaželjeni uspeh.

Katero najuspešnejših sredstev prihaja pri tem v poštev — reklama. Berlinški inštitut za proučevanje konjunktura pravi v svojem lanskoletnem poročilu, da je praksa pokazala, da občutijo slabo konjunkturo veliko manj oni trgovci, ki v sedanjem času ne štedijo z reklamo za svoje predmete. Tega dejstva se prav dobro zavedajo angleški trgovci in angleško časopisje samo priznava, da se trgovci danes veliko bolj poslužujejo reklame, kot pa v času visoke konjunktura.

Vidimo pa tudi, da drugi narodi posvečajo veliko več pažnje temu vprašanju kot pa mi.

Tako ima n. pr. najznamenitejša ameriška Harvardska univerza posebno ustanovo, iz katere se izplačuje vsako leto nagrada za onega, ki si domisli najboljšo reklamno sredstvo, pa naj bo to v sliki, besedah ali pa glasu.

Izgovor, da je za reklamo treba denarja, ne drži, kajti vsakemu trgovcu

je dano, da z malimi sredstvi doseže v tem oziru kar največje uspehe. Potrebna je za to le iznajdljivost in nekoliko psihološkega čuta.

Pod reklamo namreč ne smemo razumeti samo običajnih časopisnih inseratov, plakatov, letakov in podobnih sredstev, ki vplivajo na človeka, da se odloči, kupiti gotov predmet pod nekim tujim vplivom.

Vzemimo n. pr. dva trgovca, ki prodajati isti predmet; eden ima svojo hišo ali zunanost svojega lokala lepo pobarvano s čitljivim in nevsiljivo originalnim napisom, drugi pa je pravo nasprotje tega. Skoro ni dvoma, da se bo kupec v takem primeru odločil za prvega trgovca in vendar je tudi to reklamno sredstvo, ki prav malo stane.

Pa tudi ni vseeno, kake reklame se poslužujemo. Reklama mora biti nevsiljiva. Človek je namreč že tako ustvarjen, da se takoj postavi v bran, kakor hitro mu hoče kdo njegovo voljo in njegove želje omejiti ali celo vsiliti druge. Namen reklame pa je, da človeka pritegne in pridobi za gotov namen tako, da se njemu dozdeva, da je on ta namen že davno prej imel in da se je sedaj na njega samo domislil. V tem se ravno kaže, kako mora trgovec paziti, da ne doseže z reklamo baš obratno od tega, kar bi hotel doseči. V to svrhu je seve-

da treba imeti čut, ki nam pove, kaj je vsiljivo in kaj ne; pravila postavljati za to, je težko, ce ne celo nemogoče. Gotovo pa je, da se da tak čut vzgojiti. Zato so velikega pomena za trgovce razni tecaji v tujini in ne skrbnovali bi nikomur, če bi poznali tudi tozadevne teoreticne in prakticne spise, katerih pozna tuja literaturna prav veliko število.

Omeniti je se treba notranjo reklamo, to so posebne odlike, ki dajejo enemu predmetu prednost pred drugimi predmeti iste vrste. Ne agra tu vlogo samo cena in kvantita, ampak preanost naj bo taka, da odgovarja času. Težko bi bilo danes prouati koto predvojnega tipa, zato naj bi se predmeti i proucenta i trgovca vedno odlikovali po svoji naprednosti, po svoji sodobnosti.

Pa tudi kvantito in ceno je treba prilagoditi zantevam časa: danes kupujejo ljudje raje cenejše predmete, jutri dražje, zopet enkrat boljše kvalitete, drugič slabše.

Dividenda znanega fotografskega podjetja »Zeiss« se je n. pr. povišala od 6 na 75% in to samo radi tega, ker je podjetje pričelo izdelovati aparate cenejše vrste, kakršne ljudje danes radi kupujejo.

Trgovec mora biti sodoben.

Včasih že nema oblika predmeta daje prednost pred predmeti iste vrste.

Danes imamo že toliko vrst mila v vseh mogočih oblikah, toda nobeni tvornici ni še padlo na um — baje v zadnjem času neki angleški tvornici — da bi začela izdelovati milo v obliki krogelj. Ta nova oblika, v kateri bi se predmet izdeloval in prodajal, bi skoro gotovo pridobila številne nove odjemalce.

Podal sem teh par bežnih slik, da pokažem, kako široko je polje, v katerem trgovec lahko udeleži svoje podjetnosti. Ne potrebuje za to nikakih posebnih izdatkov, imeti mora samo nekoliko iznajdljivosti in čuta, ki stremi za tem, da pridobi kupca za svoj predmet, in čim večji bo promet v njegovi trgovini, tem bolje bo prospevala in tem lažje bo premostila vse težkoče, ki ji stoje na poti.

Aliseje

vseh vrst eno- in večbarvne

Jugografika

Ljubljana, Sv. Petra nasip 23

PADEC V SVETOVNI GRADBI LADIJ.

☛ Po Lloyd Register-u je bilo na koncu letošnjega marca v gradbi ca. 2 milijona ton ladij proti 2,330.000 tonam na koncu preteklega decembra in 3,270.000 tonam na koncu lanskega marca. Delež Anglije na svetovni ladjegradbeni tonazi je znašal na koncu letošnjega marca samo 34,7 odstotkov proti 49,5 odstotkov na koncu lanskega marca. Na koncu marca 1931 se je gradilo v Angliji 694.000 ton proti 909.000 tonam na koncu decembra 1930 in 1,610.000 tonam na koncu marca 1930. Razen v letu 1922 je padec naročil v gradbi ladij v Angliji letos največji v dolgi vrsti let. — Zanimivo je, da je dosegel Glasgow, največje britansko ladjegradbeno mesto — znano tudi pri nas —, pri letošnjem ljudskem štetju nad 2 milijona prebivalcev in je s tem za Londonom daleko pred vsemi drugimi mesti Velike Britanije.

»PROBLEMI OD JUTRI«

Na Dunaju je govoril pod tem naslovom dr. E. Ledermann o sedanji gospodarski krizi. Najznačilnejši znak sedanje krize je preoblica, čeprav se to sliši paradokso. Naša gospodarska kriza je kriza razdelitve blaga. Ta aparat ne funkcionira, zakon o povpraševanju in ponudbi je skoraj izginil. Borba med individualnim in kolektivnim gospodarstvom, ki se sedaj vrši, je pravi vzrok sedanjega položaja. In kljub temu ali prav zato je pričakovati že v bližnji bodočnosti zboljšanja v gospodarskem položaju. Merodajni činitelji se zmeraj bolj nagibajo k razvojni smeri smotrenega gospodarstva.

SOVJETSKI SLADKOR PROTI ČSLOV. SLADKORJU.

Grška je krila doslej velik del svoje sladkorne potrebe v Češkoslovaški, dočim je prodajala v Češkoslovaško velike množine svojega tobaka. V zadnjem času je pa pričela dobavljati Grčija znatne množine sladkorja na reparacijski račun iz Nemčije. Dobave iz Češkoslovaške so pričele močno padati. Zato je sklenila vlada v Pragi, da pošlje komisijo strokovnjakov v Atene, in da naj bi se sklenila z Grčijo primerna trgovska pogodba. In baš sedaj je pričela Sovjetska Rusija preplavljati grški trg z ruskim sladkorjem. V Solun na primer je prispelo 100 ton ruskega sladkorja, ki so ga ponudili za 6³/₄ angl. funtov, dočim stane čslov. sladkor 8 funtov. Napram diplomatskim korakom stoji Grčija kot pri žitu na stališču, da kupuje tam, kjer je ceneje.

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snaži ob-

leke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH.

RUSIJA PRODAJA LAN.

Rusko trgovsko zastopstvo v Parizu je prodalo pravkar večjo postavko lanu v Belgijo. Cena je bila kot običajno nižja kakor so svetovnotržne cene. Trgovsko zastopstvo je ponudilo v nakup še nadaljnje postavke lanu, a jih ni moglo prodati vsled močne konkurence latvijškega in poljskega lanu.

Razno

Pomanjkanje denarja med madžarskimi poljedelci. — Z vinom plačujejo. Iz Budimpešte poročajo: V nekaterih vinorodnih krajih Ogrske tako zelo pomanjkuje denarja, da so v obliki vina uvedli novo valuto. Vinski producenti plačujejo vsako izvršeno delo, včasih tudi svoje nakupe ne z gotovino, marveč z vinom. Dnevna mezda vinogradniških delavcev znaša dva do štiri litre vina. Vinski producenti plačujejo kmetovalcem za vožnjo tudi z vinom in dajo poljedelskim delavcem že danes v obliki vina predujme za delo, ki ga bodo vršili poleti oziroma jeseni.

Izvoz prašičev iz Poljske na Češkoslovaško. Varšavska »Gazetta Handlowa« piše, da je uvozna carina, ki jo je uvedla češkoslovaška republika na uvoz poljskih prašičev, povzročila, da je popolnoma prenehal izvoz poljskih prašičev na Češkoslovaško. V poslednjih tednih sploh niso poslali iz Poljske na Češkoslovaško nobenih prašičev, le v preteklem tednu so uvozili 103 komade, dočim so prej uvozili tedensko 3.000 do 4.000 prašičev, včasih tudi 7.000. List konstatira, da znači to za poljsko zunanjo trgovino izgubo 100 milijonov zlotov.

VIKTOR MEDEN

veležanljarna, tvornica likerjev, ruma, vinjaka in brezalkoholnih pijač

Ljubljana, Celovška c. 10

Banka za financiranje zunanje trgovine v Združenih državah severoameriških. Iz Newyorka poročajo, da so napravili načrt za ustanovitev banke, ki naj financira zunanjo trgovino. Novi denarni zavod, ki bo zavzemal med ameriški bančni zavodi posebno stališče, bo pričel v najkrajšem času delovati. S kapitalom se bodo udeležili nekateri največji ameriški industriji in izvozniki. Akcijski kapital nove banke bo baje znašal 10 milijonov dolarjev.

Nova banka v Budimpešti za podpiranje izvoza vina. V Budimpešti bodo v kratkem ustanovili novo banko, ki bo imela edini namen financirati izvoz madžarskega vina. Vlada podpira ustanovitev te banke, ki bo predvsem delovala s številnimi vinarskimi zadrugami.

»Wiener Bankverein« bo iz čistega dobička v znesku 24,8 mil. šil. razdelil 5-odstotno dividendo ali 20 šilingov. Kljub splošni gospodarski krizi je ostal čisti dobiček na prejšnji višini.

Dobava-prodaja

Dobave. Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 4. maja t. l. ponudbe glede dobave pocinkane pločevine. — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 6. maja t. l. ponudbe glede dobave dveh stiskalnic, 50 kg špirita, 100 kg solne kisline in 10 kg žveplene kisline. — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 7. maja t. l. ponudbe glede dobave 1000 kg tovorne masti, 200 plošč železne pločevine in 2325 komadov raznih pil. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 11. maja t. l. ponudbe glede dobave 40 tisoč 800 kg pšenične moke. — Pomorska vojna akademija Dubrovnik sprejema do 11. maja t. l. ponudbe glede dobave uniform za gojence pomorske vojne akademije. — Dne 11. maja t. l. se bo vršila pri Komandi pomorskega arsenala v Tivtu ofertalna licitacija glede dobave raznega lesa. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.) — Dne 8. maja t. l. se bo vršila pri Komandi mornarice v Zemunu ofertalna licitacija glede dobave 2800 m volnenega blaga. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri ekonomskem oddelku omenjene komande).

Dobave. Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 7. maja t. l. ponudbe glede dobave 280 metrov balat-jermen. — Direkcija državnega rudnika Zabukovca pri Celju sprejema do 7. maja t. l. ponudbe glede dobave 56 kub. m smrekovih ali borovih desk ter glede dobave raznega električnega materiala. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 9. maja t. l. ponudbe glede dobave 4000 kg riža in 40.800 kg pšenične moke. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 12. maja t. l. pri Direkciji državnih rudarskih preduzeča v Sarajevu glede dobave 7 električnih motorjev s pripadajočimi

deli; pri Komandi pomorskega arsenala v Tivtu glede dobave tekstilnega materiala (jadrenina, kokosove preproge, tapetniški material); dne 13. maja t. l. pa glede dobave vrvarskega materiala. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Oddaja zakupa restavracije na postaji Vrhovine-Plitvička jezera se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 12. maja t. l. pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Tržna poročila

TRŽNE CENE V MARIBORU

dne 15. aprila 1931.

Govedina: 1 kg I. 18—20 Din, II. 14—16, III. 9—12, jezika svežega 18 do 20, vampov 5—12, pljuč 5—8, ledvic 16 do 18, možganov 20, parkljev 4—5, vimena 8—10, loja 2—5—10.

Teletina: 1 kg I. 22—35 Din, II. 12 do 18, jeter 20—25, pljuč 16.

Svinjina: 1 kg mesa 14—24 Din, sala 14—16, črevne masti 10—12, pljuč 8 do 10, jeter 8—12, ledvic 20—24, glave 8 do 10, nog 6—8, slanine sveže 12—15, papricirane 18—24, prekajene 18—20, masti 16—20, prekajenega mesa 16 do 32, gnjati 24—28, prekajenih nog 6—8, prekajenega jezika 18—30, prekajene glave 8—10.

Drobnica: 1 kg kozličjega mesa 22 do 25 Din, 1 kom. kozlička 80—120.

Klobase: 1 kg krakovskih klobas 28 do 32 Din, debrecinskih 26—28, brunšviških 16—19, pariških 28, posebnih 25, safalad 25, hrenovk 25—28, kranjskih 34, 1 kom. prekajenih 5—6, 1 kg mesnega sira 28, tlačenk 18—20, salame 80 do 100.

Konjsko meso: 1 kg I. 10 Din, II. 5.

Kože: 1 kom. konjske 125 Din, 1 kg goveje 10, telečje 18, svinjske 7, gornje- ga usnja 65—90, podplatov 60—65.

Perutnina: 1 kom. piščanec majhen 18—20 Din, večji 30—45, kokoši 30—45, race 30—40, gosi 60—80, purani 60 do 100, zajca domačega majh. 10, večjega 40 Din.

Ribe: 1 kg krapov 22 Din, morskih rib 16—36, polenovke 12—20.

Mleko, maslo, sir, jajca: 1 lit. mleka 2—3 Din, smetane 12—14, 1 kg surovega masla 36—40, čajnega 44—48, kuhanega 40—48, ementalkega sira 60—80, polementalskega 20—24, trapistovskega 26—34, grojskega 30, tilsitskega 30—32, parmezana 80, sirčka 7—8, 1 kom. jajca 0—75—1.

Pijače: 1 lit. vina novega 8—14 Din, starega 16—26, piva 9, 1 stekl. piva 5 do 5—50, 1 sodček piva (25 l) 150, 1 lit. žganja 36—44, ruma 36—56, sadjevca 4 do 5, 1 stekl. pokalic 1—50—2.

Kruh: 1 kg belega 4 Din, črnega 3—50, 1 kom. žemlje 0—50.

VELETRGOVINA
kolonijalne in
špecerijske
robe

Jvan Jelačin

Ljubljana

Zaloga sveže pra-
žene kave, mletih dišav
in rudninske vode.

Točna in solidna postrežba!
Zahtevajte cenik!

deljnov 42—56, orehov 8, luščenih 30, rozin 14—24, maka 12—16.

Špecerijsko blago: 1 kg kave I. 40 do 90 Din, II. 40—70, pražene I. 44—96, II. 44—64, čaja 60—250, soli 2—75, popra celega 44—60, mletega 48—60, cimeta 54—60, paprike 40—60, testenin 7—10, marmelade 18—36, pekmez 8—10, medu 13—24, sladkorja v prahu 13—14, v kristalu 11—50—12—50, v kockah 13—14, kvasa 34—40, škroba pšen. 12—16, riževga 16—20, riža 4—19, 1 l kisove kisline 45—50, kisa navadnega 2—2—50, vinskega 3—8, olja olivnega 17—20, bučnega 11—14, špirita den. 7—11, 1 kg mila 12—18, sode 1—80—2, ječmenove kave 8—15, cikorijske 17—24.

Zito: 1 kg pšenice 1—60—2 Din, rži 1—50—2, ječmena 1—50—2, ovsna 1—75 do 2—50, koruze 1—30—2, prosa 1—50—2—50, ajde 1—60—2, fižola 1—50—3, graha 12 do 14, le. e 10—14.

Mlevski izdelki: 1 kg pšenične moke 00g 3—10—3—50 Din, 0 3—10—3—50, 1 3—, 2 2—90—3—25, 4 2—75—3, 5 2—60—3—25, 6 2—35—3, 7 1—75—2, ržene moke I. 2—75 do 3—20, II. 2—75—3, prosene kaše 3—20 do 4—50, ječmenčka 3—40—14, otrobov 1 do 1—75, koruzne moke 1—40—2, koruznega zdroba 2—25—3—75, pšeničnega zdroba 3—30—4—50, ajdove moke št. 1 5—6, št. 2 4—50—5, kaše 4—6.

Krma: 1 q sena 120—160 Din, otave 120—135, slame 55—65.

Kurivo: kub. met. trdih drv 120—145 dinarjev, mehkih 90—110, premoga trb. 40—45, velenj 24—28, 1 kg oglja 1—50 do 2, koksa 0—75—1, 1 lit. petroleja 7, bencina 7—8, 1 kg karbida 7, sveč 14 do 32.

Zelenjava: 1 kom. salate 2—4 Din, 1 kupček berivke 1, regrata 1, motovilca 1, radiča 1, 1 glava ohrovta 2—5, 1 kom. karfijska 4—14, 1 kupček špinata 1, 1 šopek peteršilja 0—25—0—50, zelene kom. 1—6, 1 šopek zelenjava za kuhno 0—50, 1 kg čebule 3—50, česna 18—20, 1 kom. pora 0—50, 1 kupček korenja vrtnega 1, pese rdeče 1, repe 0—25, kolerabe 1—50 do 4, 1 kg krompirja 1—1—50, hrena 16, zelja kislega 4, repe kisle 2.

Motvoz Grosuplje

domač slovenski izdelek • Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d. Grosuplje pri Ljubljani

Brzoiavi: Krispercoloniale Ljubljana — Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale

Lastnik: Josip Verlič

Veletrgovina kolonijalne robe. Ljubljana. Zaloga špirita, raznega žganja in konjaka. Veleprazarna kave. Dunajska cesta 33. Mineralne vode. Mlini za dišave. Točna postrežba. Ustanovljeno leta 1840. Ceniki na razpolago.

Tiskarna MERKUR LJUBLJANA

Gregorčičeva ulica št. 23
TELEFON 25-52

se priporoča za naročila vseh uradnih in trgovskih tiskovin. Tiska vizitke, memorande, kuverte, časopise, knjige, brošure, cenike, statute, tabele, letake i. t. d. dobavlja točno in po zmernih cenah. Za večja naročila zahtevajte proračune!

LASTNA KNJIGOVEZNICA

Sode vseh velikosti za vino, žganje, olje, med in mast, a osobito izdelujem sode za transportiranje vina, kakor tudi za hrambo. — Solidna in trpežna izdelava. — Sprejem vsa v to stroko spadajoča popravila po najnižjih cenah. Postrežba točna! Delo solidno!

Franjo Repič
sodarsko podjetje
Ljubljana-Trnovo, Kolezijska ulica 18

Brezobrestna posojila

za zidavo hiš, za nakup hiš in posestev, za prevzem hipotek na hišah in posestvih daj svojim članom

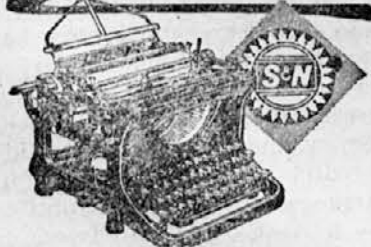
„JUGRAD“

Jugoslovanska gradbena in kreditna zadruga r. z. z. o. z. v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 35/I.

Krajevno zastopstvo Maribor, Aleksandrova cesta št. 48.

Pravila proti plačilu Din 5.— v znakmah. Za odgovor prosimo znamko. Uradne ure od 8.—12. in 14.—18.

Ideal

Ustanovljeno leta 1906.

Najboljši stroji! Vsak kupec najboljša referenca
Tudi na obroke dobavi tvrdka

The Rex Co.

Ljubljana Telefon Zagreb
Gradišče 10 2268 Sajmište 56

Erika

Ustanovljeno leta 1906.